

Henryk Skarzyński, Marek Rogowski

**Szumy uszne
i nadwrażliwość
na dźwięki
w praktyce klinicznej**

**wskazówki
dla świadczeniodawców i płatników**

Instytut Fizjologii i Patologii Słuchu

***Szumy uszne
i nadwrażliwość
na dźwięki
w praktyce klinicznej***

***wskazówki
dla świadczeniodawców i płatników***

Konsultant Krajowy w Dziedzinie Audiologii i Foniatrii
Prof. dr hab. med. Henryk Skarżyński

Kierownik Kliniki Szumów Usznych
Instytutu Fizjologii i Patologii Słuchu
Doc. dr hab. med. Marek Rogowski

Instytut Fizjologii i Patologii Słuchu
Warszawa 2000

Redakcja: prof. dr hab. n. med. Henryk Skarżyński
doc. dr hab. med. Marek Rogowski

Współpraca redakcyjno: lek. med. Grażyna Bartnik
lek. med. Anno Fabijańska
lek. med. Danuta Roj-Koziak

Współpraca redakcyjno
i edytorsko: Joanno Zagrodzka

Redakcja techniczna: Anna-Morio Siwińska

Praca przygotowana w oparciu o badania naukowe prowadzone w ramach realizacji projektu badawczego 4 P05C 009 96/ 31 29 Komitetu Badań Naukowych oraz ze środków Zakładu Ubezpieczeń Społecznych

Nakład: 5 000 egz.

Wydawca: Instytut Fizjologii i Patologii Słuchu
01-943 Warszawa, ul. Pstrowskiego 1
tel. (0-22) 835 66 70, tel./fax: (0-22) 835 52 14
e-mail: wydawnictwo@ifps.org.pl

Projekt graficzny
i przygotowanie do druku: Anno-Moria Siwińska

Druk: Oficyna Wydawnicza *Rem Script*
01-402 Warszawa
ul. Ciotłko 12
tel.: (0-22) 836 80 47

ISBN 83-910053-9-9

© Instytut Fizjologii i Patologii Słuchu w Warszawie

1. Wprowadzenie

W większości przypadków szumów usznych i nadwrażliwości na dźwięki pozbawieni jesteśmy możliwości zastosowania leczenia przyczynowego. W ostatnich latach powstało szereg propozycji terapeutycznych, często bazujących na niesprawdzonych, a nawet fałszywych podstawach. Poszukując sprawdzonych i skutecznych metod terapii szumów usznych Instytut Fizjologii i Patologii Słuchu w Warszawie zwrócił się do uznanych światowych autorytetów w tej dziedzinie o pomoc w utworzeniu nowoczesnego ośrodka leczenia szumów usznych. Jako podstawową metodę terapeutyczną zastosowano **Tinnitus Retraining Therapy (TRT)** zwaną również metodą habituacji. Jest to obecnie najskuteczniejszy sposób terapii zalecany przez wszystkie wiodące ośrodki zajmujące się leczeniem subiektywnych szumów usznych i hyperacusis. Starania Instytutu zaowocowały stworzeniem pierwszej w Polsce Kliniki Szumów Usznych – nowej placówki diagnostyczno-leczniczo-rehabilitacyjnej o zasięgu krajowym wkomponowanej w tworzony system opieki nad osobami z uszkodzeniami słuchu. Zaprojektowanie tej jednostki przez Ministerstwo Zdrowia i Opieki Społecznej było wyrazem uznania władz resortu dla wagi tego problemu.

Badania epidemiologiczne przeprowadzone przez Instytut Fizjologii i Patologii Słuchu w Warszawie wykazały, że szumy uszne i nadwrażliwość na dźwięki są bardzo częstym zjawiskiem. Szumy uszne o znaczeniu klinicznym (trwające ponad 5 minut) dotyczą około 20% dorosłych w Polsce, a dokuczliwe, wymagające leczenia występują u około 5%. Wszyscy ci pacjenci oczekują skutecznej pomocy.

Doświadczenia Kliniki Szumów Usznych w leczeniu prawie 2000 pacjentów zaowocowały opracowaniem standardów diagnostyczno-terapeutycznych, które mogą być wykorzystane przy tworzeniu specjalistycznych ośrodków na terenie całego kraju. W opracowaniu wykorzystano również doświadczenia specjalistycznych ośrodków amerykańskich, wytyczne Niemieckiego Towarzystwa Otolaryngologów,

§ Chirurgów Głowy i Szyi (Leitlinie Tinnitus) oraz wskazówki Deutsche
§ Tinnitus Liga. Prace badawczo-rozwojowe prowadzone były w ra-
§ mach realizacji Projektu Celowego pt. "Opracowanie programu po-
§ stępowania u osób z szumami usznymi i hyperacusis" finansowane-
§ go ze środków Zakładu Ubezpieczeń Społecznych i Komitetu Badań
§ Naukowych.